

Силабус освітньої компоненти Елементи дуальної освіти

Ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність – 053 Психологія
освітньо-професійна програма – «Психологія»

Рік навчання: II Семестр: 3, 4

Рік навчання: III Семестр: 5, 6

Рік навчання: IV Семестр: 7

Кількість кредитів: 6 Мова викладання: українська

Контактна інформація Кафедра психології та соціальної роботи
тел. (0352) 19-211

Опис освітньої компоненти

Освітній компонент «Елементи дуальної освіти» призначений для адаптації здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія до першого робочого місця, що відповідає їхній освітньо-професійній програмі та кваліфікації, підвищення їх мотивації до отримання кваліфікації, удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки, що забезпечує дотримання стандартів вищої освіти та підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців із урахуванням вимог ринку праці.

Структура освітньої компоненти

Другий курс спеціальності 053 «Психологія»

Години	Тема	Результати навчання	Завдання
3 семестр			
10	Динаміка психічного розвитку та закономірності формування особистості в онтогенезі	Усвідомлювати особливості психічного розвитку та закономірності формування людини на вікових етапах немовляти, раннього та дошкільного віку. Рефлексувати особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в молодшому шкільному віці. Усвідомлювати особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в підлітковому віці. Розуміти особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в юнацькому віці. Рефлексувати особливості	Сформувати знаннями про закономірності психічного розвитку людини на різних вікових етапах її життя. зрозуміти взаємозв'язок різноманітних етапів психічного розвитку особистості з особливостями її поведінки та світосприйняття; вміти розрізняти нормативні особистісні та поведінкові прояви характерні для певного вікового етапу від деструктивних та патологічних станів та фахово реагувати на них

		психічного розвитку та закономірності формування особи в зрілому та пізньому віці.	
10	Психологія виховання і самовиховання як цілеспрямованого процесу формування особистості	Розуміти динаміку психічного розвитку, умови та закономірності формування особистості в онтогенезі; опанувати психологічні особливості зовнішнього і внутрішнього впливів на процес становлення особистості; розуміти ключові психологічні параметри ефективності діяльності педагога як організатора освітнього процесу.	Оволодіти основними формами, методами і прийомами психолого-педагогічної роботи з наступниками щодо їх особистісного розвитку та зростання; навчитися складати індивідуальний план надання психологічних послуг учасникам освітнього процесу
10	Психологія навчання і психологічні умови його оптимізації	Розуміти основні психологічні особливості ефективної передачі наступникам соціокультурного досвіду за індивідуальних, групових і масових форм навчання.	Зрозуміти особливості психічного розвитку та формування особистості у процесі навчання і виховання; оволодіти діагностичними і формувальними методами педагогічної і вікової психології; опанувати основними формами, методами і прийомами психолого-педагогічної роботи у закладах освіти
4 семестр			
10	Психологічні тести, процес тестування і стандартні вимоги до них	Розуміти особливості організації та проведення психодіагностичного обстеження, а також наукового експериментального психологічного дослідження; оволодіти комплексом діагностичних методів, які застосовуються у професійній психодіагностиці.	Сформувати цілісну систему теоретичних знань та практичних навичок щодо визначення, аналізу та пояснювати психічних явищ; вміти ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
10	Психодіагностика мотивації, емоцій та психодуховних станів	Оволодіти методами психодіагностики потребово-мотиваційної сфери особистості; вміти здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз.	Вміти обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження; формулювати мету, завдання дослідження; оволодіти навичками збору первинного матеріалу, вмінь дотримуватися процедури дослідження, інтерпретувати отримані дані і формулювати діагностичний висновок у відповідність до розв'язуваної дослідницької чи практичної задачі.
10	Психодіагностика міжособистісних взаємовідносин	Оволодіти методиками психодіагностування міжособистісних взаємин	Вміти вибирати методики залежно від дослідницьких завдань та психологічного рівня їх розв'язання (емпірична взаємодія, особистісні параметри учасників інтеракції, суб'єктивне відображення

			соціальної ситуації); здійснювати обробку результатів тестування, їх інтерпретацію та якісний аналіз
Залік			

Третій курс спеціальності 053 «Психологія»

Години	Тема	Результати навчання	Завдання
5 семестр			
10	Види і засоби психологічного консультування.	Розуміти предмет, об'єкт, завдання та зміст психоконсультування; розрізняти та знати напрями та види, а також конкретні психоконсультативні техніки, методи та особливості психологічного консультування; Знати сфери застосування психоконсультативних практик.	Сформувати цілісну систему знань з психологічного консультування, що стосуються феномену, загальних засад, методології, структури, функцій, історії розвитку та її провідних сучасних тенденцій.
10	Сучасні вимоги до особистості та професійної готовності консультанта	Проводити аналіз консультативних установок, якими має володіти професійний психолог. Вміти застосовувати останні у повсякденній фаховій діяльності під час спілкування з різними категоріями клієнтів	Знати та дотримуватись соціально-етичних норм професійної етики психологів-консультантів, загальноетичних принципів організації та проведення консультативної бесіди; принципів ненанесення шкоди; принцип відкритості результатів психодіагностування.
10	Процесуальний аспект консультативної взаємодії	Сформувати консультативні навички, необхідні для надання психологічних послуг різним категоріям клієнтів; навчитися складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	Навчити майбутніх психологів ставити конкретні цілі психоконсультативної роботи та використовувати відповідні методи; аналізувати хід психоконсультативного процесу, розуміти сутність змін, що відбуваються в поведінці та особистості клієнтів.
6 семестр			
5	Професійні особливості психологічного консультування.	Сформувати уявлення про особливі психотерапевтичні прийоми та вміння використовувати їх у повсякденній фаховій діяльності; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та	Вміти аналізувати хід психоконсультативного процесу, розуміти сутнісні особистісні та поведінкові зміни, що відбуваються в процесі консультативної взаємодії психолога та клієнта; навчитися організовувати та проводити консультативні бесіди з різними категоріями клієнтів та різноманітними запитами.

		індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	
10	Індивідуальне та групове психоконсультавання	Сформувати навички ведення індивідуального та групового психоконсультавання; вміти аналізувати результативність індивідуального та групового психокорекційного процесу та знати характерні особливості психокорекційного процесу в ситуаціях різної теоретичної інтерпретації..	Враховувати характер психологічних проблем, віку та особистісних якостей при виборі форм індивідуального консультавання; знати основні етапи консультативного контакту та особливості проведення психологічного обстеження з метою планування та визначення завдань консультавання; сформувати уявлення про генезу становлення та розвитку психокорекційної групи.
15	Психологічне консультавання в освітній сфері	Сформувати навички надання психологічних послуг з усіма учасниками освітнього процесу	Навчитися правильно формулювати запити учасників освітнього процесу та вміти організовувати та проводити консультації з ними; опанувати навичками проведення різноманітних як індивідуальних так і групових заходів в межах освітніх закладів
Залік			

Четвертий курс спеціальності 053 «Психологія»

Години	Тема	Результати навчання	Завдання
20	Професійний розвиток особистості	Знати фізіологічні, психологічні та типологічні особливості особистості та їх вплив на вибір професії та успішність професійної діяльності; вміти складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	Оволодіти діагностичним інструментарієм щодо дослідження особливостей професійного навчання і професійного становлення фахівця; оволодіти технологією надання відповідної психологічної допомоги майбутнім фахівцям у процесі їх безпосередньої професійної підготовки й майбутньої діяльності, досвіду вивчення особистості у сфері професійної діяльності.
15	Психологічні особливості праці в організації	Вміти використовувати власні ресурси для усунення причин і факторів, які сприяють чи перешкоджають ефективній професійній діяльності; оволодіти психологічними знаннями щодо удосконалення основних напрямів ефективності виробництва, фізіологічних критеріїв тривалості робочого часу, досліджень раціональної	Знати психологічні закономірності різних видів трудової діяльності – залежно від соціально-психологічних, психологічних та індивідуально-психологічних чинників, умов і факторів з метою удосконалення трудової діяльності, підвищення продуктивності й безпеки праці як процесу, в якому людина створює матеріальні, духовні, культурні цінності. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

		організації і проектування трудової діяльності; вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	
25	Професійне самовизначення суб'єкта та професійна кар'єра	Знати психологічні та вікові особливості, критерії, етапи побудови професійної кар'єри; вміти аналізувати фактори успішності діяльності та професійної кар'єри, умови формування професійної самосвідомості.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; вміти планувати та організовувати свій час, знати основні прийоми його оптимізації та ефективного використання.
Залік			

Рекомендовані джерела інформації

1. Андрушенко Я.С. Теоретико-психологічний аналіз проблеми механізмів захисту особистості URL: <http://social-science.com.ua/article/1053>
2. Афанасьєва Н. Є. Психолого-педагогічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: [монографія] / Афанасьєва Н. Є. Харків: НУЦЗУ, 2017. 315 с.
3. Борданова Л.С., Рощина Н.В., Семенченко Н.В. Управління персоналом. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с.
4. Бугерко Я. Ресурсний підхід в сучасній психології. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. Вип.3. С.79-84.
5. Бугерко Я. Рефлексивний характер освітньої діяльності як ціннісний фактор професійного становлення сучасного фахівця. *Психологічний часопис*. 2022. Том 8. № 2. С. 39-54.
6. Бугерко Я. Роль вірувань і переконань у професійному становленні майбутніх працівників. *Габітус*. 2020. № 19. С. 94-99.
7. Василенко Л., Савчин М. Вікова психологія: навч. посіб 5-те вид. перер. і допов. Київ : Академія. 2021. 376 с.
8. Гірняк А. Н. Психологічні прийоми формування атракцій як способи налагодження освітньої взаємодії. *Актуальні проблеми психології* : зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. 2018. Т. І, вип. 50. С. 50–57.
9. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. *Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU : monografia zbiorowa*. Polska : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. P. 105–117.
10. Годлевська А. І. Методичне дослідження проблем сім'ї в консультативній діяльності фахівця соціальної сфери. *Габітус*. 2021. Вип. 22. С. 9-16.
11. Долінська Л.В., Ковальчук В.В. Психологія праці: модель ідеального керівника. URL: Sci-conf.com.ua, Kyiv, Ukraine. 2020. 1488 p. P.751-757
12. Євдокимова Н.О., Опанасенко Л.А, Іванцова Н.Б. Психологічні основи професійного консультування: навчальний посібник. Миколаїв: Іліон, 2015. 384 с.
13. Ібука Масару. Після трьох вже пізно. Київ : Сварог. 2020. 152 с.
14. Каліщук С. М. Психолого-педагогічна матриця макrogenезу "картини світу" майбутніх психологів-консультантів. С. М. Каліщук. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки*. 2020. Вип. 3. С. 22-30.
15. Карпов А.В. Психологія праці. URL: https://stud.com.ua/64953/psihologiya/psihologiya_pratsi
16. Кацавець Р. С. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 112 с.
17. Кері Таніт, Рудкін Анхеред. Про що думає дитина? Практична дитяча психологія для сучасних батьків. Пер. з англ. Т. В. Євлоєвої. Харків : Ранок. 2021. 256 с.
18. Конвенція про права дитини (1989). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021
19. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

20. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2000. 232 с.
21. Кутіщенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
22. Лисенко В. В., Александрович Т. З., Малинка, М. М. Використання принципів тайм-менеджменту в професійній діяльності як запорука успішної кар'єри випускника закладу вищої освіти. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості: матеріали конференції*. Київський національний університет технологій та дизайну. 2021. С.87 – 91.
23. Манухіна С. Ю. Психологія праці. URL: https://stud.com.ua/25415/psihologiya/psihologiya_pratsi
24. Маслоva К. Планування та розвиток успішної кар'єри. *Академічні студії*. Серія «Педагогіка». 2021, 2(4), С. 171-175.
25. Мороз Л., Діхтяренко С. Особистісні детермінанти готовності студентів-психологів до здійснення професійної кар'єри. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. С.89-98.
26. Надвинична Т. Л. Перцептивні утруднення взаємодії в соціально-психологічному консультуванні Теорія і практика сучасної психології. 2020. №1. Т 1. С. 57 – 62.
27. Надвинична Т. Л. Психологічні механізми забезпечення психічного здоров'я особистості в умовах стресу. Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective. Monograph, Red. Jacek Mrozek, Oksana Homotiuk, Oksana Koval. Olsztyn 2021, Publisher: Centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn, ISBN 978-83-61605-55-3., p. 97 – 105.
28. Основи психоконсультування: навч. посіб./ упоряд. і ред.. Т. Л. Надвинична. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 194 с.
29. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко. Миколаїв: Ліон, 2019. 134с.
30. Патрико Т. Від практики до теорії: шлях становлення вікової психології як самостійної галузі знань. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2019. Випуск 5. С. 42–50.
31. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія» - 2-ге вид., перероб. і доп. / укладач О.С. Юрков. Мукачево: МДУ, 2018. 187 с.
32. Психологія праці: методичні рекомендації до виконання практичних занять з дисципліни «Психологія праці» для студентів галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія / Укладач к.психол.н. Бугерко Я.М. Тернопіль: ЗУНУ, 2022.
33. Сидоренко О. Б. Практикум з вікової та педагогічної психології : навч. посіб. для студентів подвійних спеціальностей з психологією. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 262 с.
34. Beadle Muriel. A Child's Mind. How Children Learn During the Critical Years from Birth to Age Five Years. London : Routledge. 2019. 320 p.
35. Blustein, David L., et al. "Expanding the impact of the psychology of working: Engaging psychology in the struggle for decent work and human rights." *Journal of Career Assessment*. 2019. 27.1. 3-28.
36. Budd K. McKeever S. A Student's Guide to Therapeutic Counselling Paperback, 2019. 356 p.
37. Children's Play. Research Developments and Practical Applications / Edited By Peter K. Smith. London : Routledge. 2019. 162 p.
38. Douglas B. Woolfe R. The Handbook of Counselling Psychology. Paperback, 2016. 248 p.
39. Drenth, Pieter J.D, Henk Thierry, and Charles J. de Wolff. "What is Work and Organizational Psychology?." *Handbook of work and organizational psychology*. Psychology Press, 2018. 1-10.
40. Drivers of human development: How relationships and context shape learning and development1 / D. Osher et al. *Applied Developmental Science*. 2020. Vol. 24. No.1. P. 6–36. DOI: 10.1080/10888691.2017.1398650.
41. Hopp, Wallace J. "Positive lean: merging the science of efficiency with the psychology of work." *International Journal of Production Research* 2018. 56.1-2. 398-413.
42. Michael W. Eysenck, Mark T. Keane. Cognitive Psychology: A Student's Handbook. 8th Edition, Kindle Edition, 2018. 348 p.
43. Murphy D. Counselling Psychology: A Textbook for Study and Practic, Wiley-Blackwell, 2017. 496 p.
44. Schultz, Duane P., and Sydney Ellen Schultz. *Psychology and work today: An introduction to industrial and organizational psychology*. Routledge, 2020.

45. Shimmin, Sylvia, and Pieter J. Van Strien. "History of the psychology of work and organization." *Handbook of work and organizational psychology*. Psychology Press, 2018. 71-100.

46. Siang-Yang Tan, Eric T. Lay Counseling, Revised and Updated: Equipping Christians for a Helping Ministry. Grand Rapids, United States. 2016. 340 p.

47. Stern William. Psychology of Early Childhood. Up to the Sixth Year of Age. London : Routledge. 2019. 624 p.

48. Struik Arianne. Treating Chronically Traumatized Children. The Sleeping Dogs Method. London : Routledge. 2019. 342 p.

49. Tamara S. Yatsenko. Theoretical and methodological problems of psychological advice and psychotherapy. Psychological Counseling and Psychotherapy, 2021, vol 5. P. 6-23.

50. Vosniadou S. The Development of Students' Understanding of Science. *Frontiers Education*. 2019. DOI: 10.3389/educ.2019.00032.

Політика оцінювання

Після закінчення навчання за елементами дуальної освіти (ЕДО) здобувачеві ОПІ «Психологія» може бути присвоєно професійну кваліфікацію в установі соціального захисту.

Оцінка компетентностей здобувачів вищої освіти проводиться представниками групи забезпечення спеціальності 053 Психологія та представниками установи бази ЕДО. За результатами виконання кожного блоку завдань освітньої компоненти здобувачі в усній формі звітують перед комісією, що складається із представників закладу вищої освіти та установи ЕДО.

При оцінюванні усного звіту здобувача враховуються наступні критерії:

Для здобувача вищої освіти:

- повнота доступу здобувачів до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій;
- підвищення рівня компетентності здобувача з позиції цільової підготовки кадрів для ринку;
- можливість застосування отриманих теоретичних знань на практичному досвіді роботи;
- отримання практичного досвіду під час навчання та можливості подальшого працевлаштування.

Для роботодавців:

- вплив на процес підготовки фахівця щодо набуття ним необхідних компетентностей та результатів навчання;
- отримання кваліфікованих фахівців, готових працювати на належному рівні без додаткових витрат на первинне ознайомлення з робочими процесами;
- відбір найталановитіших здобувачів вищої освіти для запрошення на роботу після закінчення навчання.

Остаточна оцінка розраховується наступним чином:

Критерії оцінювання	Межі (100 балів)
Представлення результатів ЕДО	0-100 балів

Шкала оцінювання студентів:

ЕСТЬ	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

